

Мета і завдання роботи дитячого практичного психолога в закладах дошкільної освіти

Мороз Ю. В.

*магістрантка кафедри психології ННП,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: juliemoroz@ukr.net*

Петрунько О. В.

*доктор психологічних наук,
старший науковий співробітник, професор кафедри психології,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: OlgaPV@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-9023-5265*

Діяльність дитячих практичних психологів у закладах дошкільної освіти є досить різноманітною і спрямована вона насамперед на розвивальну та корекційну роботу з вихованцями дошкільного закладу, а також на просвітницьку роботу з педагогічним персоналом дошкільного закладу та батьками його вихованців. Вважається, що дитячий психолог несе особисту і професійну відповідальність за якість особистісного та психічного розвитку дошкільника, а реалізація цієї відповідальності неможлива без злагодженої співпраці усіх суб'єктів навчально-виховного процесу в дошкільному закладі та із батьківської громадою [1].

Працюючи безпосередньо з дітьми та реалізуючи завдання їхнього навчання, виховання та особистісного розвитку, дитячий практичний психолог має спиратися на наступні принципи:

- врахування особливостей «зони найближчого розвитку» дитини;
- застосування індивідуального дитиноцентрованого підходу, в т.ч. зважання на вік дитини, а також на особливості її сензитивності до психолого-педагогічних впливів, спрямованих на розвиток у неї базових психічних процесів та властивостей, бажаних форм соціальної поведінки тощо;
- врахування програмних завдань та специфіки конкретного дошкільного закладу [2].

Специфіка роботи психолога з дітьми дошкільного віку насамперед полягає в тому, що дитина цього віку:

- не здатна усвідомлювати свої потреби і мотиви, вона також не здатна до цілепокладання і досягнення поставлених цілей і т. ін., а тому запит на все це формулюють близькі дорослі (батьки, вихователі, дитячий психолог тощо);
- не здатна заявити про свої проблеми, а отже їх формулювання і вирішення-це також відповідальність дорослого референтного оточення;
- має нерозвинену рефлексію і незрілу систему моральних настанов і цінностей, їй доступні лише актуальні переживання, а отже робота з формування її психіки і поведінки ґрунтується саме на цих переживаннях.

До основних завдань практичного психолога у закладі дошкільної освіти належать:

- охорона фізичного та психічного здоров'я дітей;
- створення екологічних умов для психоемоційного благополуччя дітей та їх гармонійного розвитку, в т.ч. створення позитивного мікроклімату у дитячій групі, забезпечення оптимальних взаємовідносин дитини з вихователями тощо;

- діагностика інтелектуального та особистісного розвитку дітей, у т.ч. виявлення та розвиток в них загальних та спеціальних здібностей.

Реалізуючи завдання своєї специфічної діяльності, практичний психолог використовує спеціальні, суто психологічні прийоми, а також цілий ряд педагогічних прийомів, якими традиційного користуються педагогічні працівники дошкільного закладу, реалізуючи плановий навчально-виховний процес:

- наочні засоби для впорядкування чуттєвого сприйняття дітьми об'єктів навколишнього світу;

- засоби зацікавлення та мотивування дітей включатися в навчальний процес і працювати;

- засоби розвитку і збагачення мовлення;

- засоби впорядкування та здійснення мислительної діяльності дітей;

- засоби впорядкування та реалізації практичної активності дітей;

- засоби розвитку ігрових дій та навичок як основної форми соціальної комунікації дошкільників та взаємодії одне з одним [3].

Висновок.

Успішність професійної діяльності дитячого практичного психолога в закладі дошкільної освіти залежить від його особистої та професійної компетентності, усвідомлення ним цілей і завдань навчання, виховання і розвитку дітей дошкільного віку та слідування принципам реалізації програмних завдань згідно зі специфікою даного дошкільного закладу.

Робота дитячого практичного психолога спрямована насамперед на розвиток психіки і поведінки дитини, в т.ч. на діагностику й корекцію її вікових психічних та психологічних функцій, а також на надання консультаційної допомоги персоналу дошкільного закладу і батькам дітей щодо вироблення спільної стратегії освітньої діяльності з дітьми різних вікових груп. У результаті співпраці психолога, педагогічного персоналу і батьківської громади є можливим гармонійний розвиток дитини не лише в дошкільному закладі, а й у дальшому її житті, в т.ч. при вступі її до школи.

Список використаних джерел

1. Журавлева А. Е. Деятельность практического психолога : практическое руководство. Гомель : ГГУ им. Ф. Скорины, 2016. 43 с.
2. Кобильченко В. Практичний психолог у закладі дошкільної освіти: завдання та зміст психологічної діяльності. Особлива дитина: навчання і виховання. 2020. № 1. С.7-20.
3. Марінушкіна О. Є., Замазій Ю. О. Порадник практичного психолога. Х. : Вид. група «Основа», 2007. 240 с.